

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 332/2018-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Martinom Olosom, advokátska kancelária, Karola Kašjaka 81/1, Rajecké Teplice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 17 C 37/2010 z 20. apríla 2015 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9 Co 491/2015 z 30. novembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. marca 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej JUDr. Martinom Olosom, advokátska kancelária, Karola Kašjaka 1, Rajecké Teplice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“), čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 17 C 37/2010 z 20. apríla 2015 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 491/2015 z 30. novembra 2015.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd rozsudkom sp. zn. 17 C 37/2010 z 20. apríla 2015 zamietol návrh sťažovateľky na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pričom o odvolaní sťažovateľky, ktoré podala proti predmetnému rozsudku, krajský súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 9 Co 491/2015 z 30. novembra 2015, ktorým prvostupňové rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

3. V sťažnosti adresovanej ústavnému súdu sťažovateľka namieta, že v konaní pred okresným súdom bolo zo strany konajúceho súdu paušálne odmietnuté vykonanie ňou navrhovaných dôkazov, pričom okresný súd jej v písomnom odôvodnení rozsudku mal viacnásobne poučujúcim spôsobom vytknúť, že neuniesla dôkazné bremeno. Sťažovateľka vníma takýto postup konajúceho súdu ako porušenie princípu rovnosti zbraní.

4. Sťažovateľka v sťažnosti ďalej dôvodí, že *„Okresný súd si ani na jednom z vykonaných pojednávaní nesplnil povinnosti v zmysle § 118 ods. 2 O.s.p., t. j. neuviedol, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné.“*

5. Sťažovateľka v sťažnosti takisto argumentuje, že krajský súd ako súd odvolací neposkytol vo svojom rozsudku jasné a presvedčivé odpovede na ňou špecifikované odvolacie námietky relevantného charakteru, ktoré podrobne prezentuje v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu. Je toho názoru, že rozsudok krajského súdu, ako aj rozsudok okresného súdu sú arbitrárne.

6. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti v závere sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o jej sťažnosti nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 47 ods. 3 ústavy a jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označenými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu, namietané rozsudky okresného súdu a krajského súdu zrušil a vrátil vec sťažovateľky okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal jej tiež náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

9. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Právomoc ústavného súdu vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy je vo vzťahu k všeobecným súdom limitovaná princípom subsidiarity, podľa ktorého poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje

iný súd. Vo vzťahu k časti sťažnosti týkajúcej sa namietaného porušenia označených článkov ústavy a dohovoru rozsudkom okresného súdu sp. zn. 17 C 37/2010 z 20. apríla 2015 ústavný súd zistil existenciu procesnej prekážky uvedenej v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a síce nedostatok právomoci. Vo vzťahu k predmetnému rozsudku okresného súdu sťažovateľka disponovala opravným prostriedkom (odvolaním), ktorý aj využila. Poskytnutie ochrany v danom prípade potenciálneho porušenia dotknutých článkov ústavy a dohovoru spadalo do právomoci nadriadeného súdu, teda krajského súdu, čo vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd vzhľadom na uvedené sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Ústavný súd z obsahu spisového materiálu okresného súdu, ktorý si pre účely posúdenia veci vyžiadal, zistil, že sťažovateľka podala 25. februára 2016 proti namietanému rozsudku krajského súdu sp. zn. 9 Co 491/2015 z 30. novembra 2015 dovolanie, pričom ku dňu rozhodovania o sťažnosti nebolo o podanom dovolaní rozhodnuté (uplatnené dovolanie nebolo okresným súdom dosiaľ predložené dovolaciemu súdu na rozhodnutie).

12. Z princípu subsidiarity ako jedného zo základných pojmových znakov právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ochranu pred ústavným súdom nemožno využiť súčasne alebo pred inými prostriedkami nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii, ale že sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných právnych možností nápravy naďalej dochádza k porušovaniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 21/02).

13. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05).

14. Zistená skutočnosť podania dovolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľkou vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených práv zaručených ústavou a dohovorom, ak je zrejmé, že sťažovateľka podal dovolanie, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu nie je dovolacie konanie skončené. Sťažnosť musela byť preto odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie sa namieta, bude vo vzťahu ku krajskému súdu rozhodovať Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací.

15. Súbežné podanie dovolania a sťažnosti na ústavnom súde navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje.

16. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 358/09), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

17. Ústavný súd sa však v daných okolnostiach musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľku prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd majúci na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľke lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54). A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní bude mať sťažovateľka k dispozícii

už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu týkajúcej sa tohto rozhodnutia za obvyklých podmienok.

18. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou v časti namietaného porušenia označených práv rozsudkom krajského súdu meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

19. O ďalších návrhoch sťažovateľky formulovaných v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutých rozsudkov okresného súdu a krajského súdu, náhrada trov konania) z dôvodu odmietnutia sťažnosti nebolo potrebné rozhodnúť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. septembra 2018